

Uitleg [kern]opvattingenspel

Dit spel is bedacht door Bas Eisenga en Els van Rijn*. Zij doceren vanaf 2002 inmiddels al meer dan 12 jaar psychopathologie aan de postmaster opleiding orthopedagoog-generalist en GZ-psycholoog aan de Rijksuniversiteit Groningen maar doen dit ook bij diverse ggz instellingen in company. Het spel is qua vormgeving verder ontwikkeld door Psy-zo! in Groningen en is daar ook te bestellen*.

Bedoeling van het spel

Het [kern]opvattingenspel is een middel om kennis te nemen en een beter begrip te krijgen van [kern]opvattingen die op te vatten zijn als een gekleurde bril waarmee men naar zichzelf, de ander en de wereld kijkt en die, als ze maar uitgesproken genoeg zijn, kenmerkend zijn voor zelfs persoonlijkheidsstoornissen (i.o.) zoals beschreven in de DSM-IV.

Wat zijn [kern]opvattingen

In de cognitieve gedragstherapie is cognitief en sociaal leren geïntegreerd. Binnen dit kader worden meerdere niveaus onderscheiden: kernovertuigingen, cognitieve schema's en automatische gedachten. Kernopvattingen vormen het meest fundamentele kennisniveau. Het gaat in essentie om globale, rigide, overgegeneraliseerde opvattingen die door de persoon vrijwel kritiekloos als absolute vanzelfsprekendheden worden beschouwd. Deze opvattingen kunnen weer verdeeld worden in kernopvattingen over jezelf, de ander en de wereld en tussenliggende opvattingen zoals bepaalde denkfouten, leefregels en 'als-dan'-uitspraken. In dit spel noemen we deze [kern]opvattingen.

Inhoud van de mappen van het [kern]opvattingenspel

Het spel bestaat uit:

- Een map met 3 speelborden. Elk speelbord vertegenwoordigt een cluster binnen de persoonlijkheidsstoornissen: Cluster A, B en C.
- 3 zakjes met elk 10 donkergroene kaartjes met daarop de verschillende persoonlijkheidsstoornissen.
- 3 zakjes met een andere kleur kaartjes met daarop allerlei [kern]opvattingen geschreven.

Uitleg van de speelwijze

- Per speelbord zijn er 2 spelers die in overleg de kaartjes met de juiste persoonlijkheidsstoornissen behorend bij een bepaald cluster *A, B of C) op hun speelbord leggen.
- Daarna openen ze het zakje met de gekleurde kaartjes met de kernopvattingen.
- Het is de bedoeling dat ze in gesprek met elkaar gaan over een kernopvatting en bekijken op welke persoonlijkheidsstoornis die opvatting van toepassing is om deze vervolgens onder de betreffende persoonlijkheidsstoornis te leggen.
- Als alle kaartjes besproken en gerubriceerd zijn onder de persoonlijkheidsstoornissen, krijgen de deelnemers de opdracht om de kaartjes per persoonlijkheidsstoornis op volgorde van specificiteit te leggen. Kernopvattingen die het meest specifiek zijn voor een bepaalde persoonlijkheidsstoornis en dus niet bij een andere zou passen, bovenaan; de kaartjes met kernopvattingen die met enige fantasie misschien ook wel onder een andere persoonlijkheidsstoornis gerangschikt zouden kunnen worden, onderaan.
- Als iedereen klaar is, worden de deelnemers uitgenodigd om hun speelbord te vergelijken met die van andere spelers die met hetzelfde cluster bezig zijn geweest om te zien wat de verschillen zijn.
- Alleen de kaartjes waar geen consensus over is en/ of die veel discussie hebben opgeleverd worden plenair besproken.
- Ter afsluiting krijgen de deelnemers 'de oplossing' van de docent.

*Bas Eisenga, kinder- en jeugdpsychiater: www.polyzoom.nl / www.comiopal.com, beisenga@xs4all.nl

*Els van Rijn, gz psycholoog: www.psy-zo.nl / elsvanrijn@psy-zo.nl